

Köp
böckerna hos
Arken bokhandel
Domkyrkoforum
Kyrkogatan 4
222 22 LUND
eller
via e-post
info@arken.se

Välkommen som medlem i Lunds stiftshistoriska sällskap

och du/ni får
sällskapets årsbok,
småskrifter och meddelanden
samt inbjudan till årligt sällskapsmöte och utflyktsresa.

Medlemsavgiften
250 kr för församling/organisation,
150 kr för enskild medlem
samt ytterligare 25 kr för familjemedlem, som ej önskar egen årsbok.

Medlemsavgiften inbetalas till
Stiftshistoriska sällskapet i Lunds stift
Bankgiro 671-3069

Sällskapets hemsida: www.stiftshistoriska.se/lund

STIFTSHISTORISKA
SÄLLSKAPET
i LUNDS STIFT

Böcker om Lunds stift

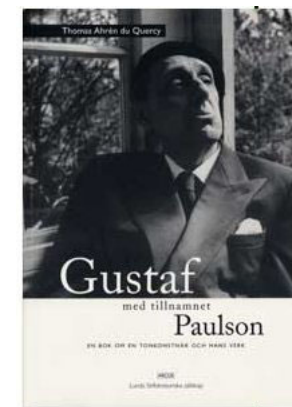
Gustaf med tillnamnet Paulson

En bok om en tonkonstnär och hans verk

Thomas Ahrén du Quercy

2000, isbn 91-88552-26-8, ARCUS. Rea-pris 35 kr

Helsingborgsorganisten Gustaf Paulson (1898-1966) blev under hela sitt liv trogen sin födelsestad Helsingborg. Han var här under 35 år (1928-1963) organist i Gustav Adolfs-kyrkan och, mycket genom sin komponistgärning, en av stadens stora profiler. Paulson verklista är särdeles imponerande, 136 opus, och spänner över de flesta genrer. Hans kompositions tekniska kunnande och innovativa förmåga placerar honom i det absolut främsta ledet av svenska kompositörer. Att han inte blivit uppmärksammas i en omfattning som motsvarar det konstnärliga värdet i hans produktion beror bland annat på att han från slutet av 1940-talet, trots vissa tidigare framgångar, inte gavs något utrymme i Stockholms musikliv.

Förändra och bevara

Lunds stift under senare hälften av 1900-talet

Per-Olov Ahrén (red.)

2001, isbn 91-88552-31-4, ARCUS. Rea-pris 35 kr

Senare hälften av 1900-talet var för Svenska kyrkans del en tid av stora förändringar organisatoriskt, på gudstjänstlivets område, ifråga om undervisning,

diakoni, evangelisation och mission, etc. Inte sedan reformationstiden har på så kort tid så stora förändringar skett. Samtidigt fanns kontinuiteten. Också efter skilsmässan från staten är kyrkan samma kyrka som förr. I Stiftshistoriska sällskapet årsbok 2001 skildras i sex kapitel vad förändringarna det gångna halvsekleet betytt i just Lunds stift. Vad var karakteristiskt för stiftet i det som skedde? Vad påverkade utvecklingen just här?

Från S:t Olof till S:ta Anna

Kyrkobyggande i Lunds stift under andra hälften av 1900-talet

Per-Olov Ahrén & Lena Sjöstrand (red.)

2002, isbn 91-88552-41-1, ARCUS. Rea-pris 35 kr

Tiden efter andra världskriget är efter medeltiden och senare hälften av 1800-talet den tredje stora kyrkobyggnadsperioden i Svenska kyrkans historia. I Lunds stift byggdes fram till sekelskiftet inte mindre än ett femtiotal kyrkor. Åtskilliga är församlingskyrkor, andra stadsdelskyrkor eller kyrkor på någon institution i stiftet.

»Från S:t Olof till S:ta Anna» berättas i text och bild om kyrkorna. Den liturgiska, kyrkomusikaliska och konstvetenskapliga utvecklingen skildras. En äldre och en yngre arkitekt ger vardera sin vision om att bygga en kyrka. Också frågan om att förändra äldre kyrkor för att tillgodose nutida önskemål behandlas.

Argument – ansvar – vision

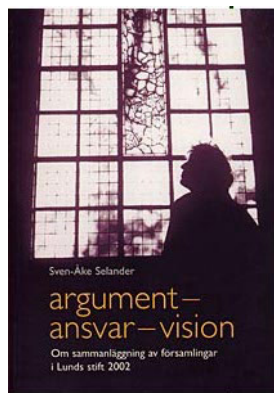
Om sammanläggning av församlingar i Lunds stift 2002

Sven-Åke Selander

2003, isbn 91-88552-45-4, ARCUS. Rea-pris 35 kr

Den 1 januari 2002 trädde en sammanläggning av församlingar i Lunds stift i kraft. Denna berörde nästan 1/3 av församlingarna. Praktiskt taget alla berörda församlingar hade medeltida ursprung. Reformen aktualiserar både historiska bakgrunden, aktuell situation och utblickar mot framtiden och spänner över nära ett millennium.

Stiftshistoriska sällskapet i Lunds stift uppmärksammar därför detta genom att belysa den historiska bakgrunden, undersöka hur de äldre församlingarna ställde

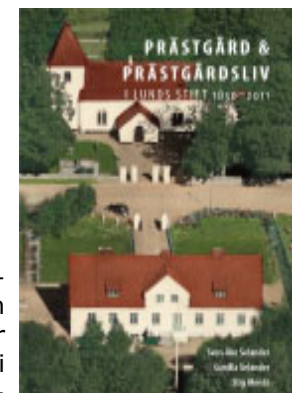
Prästgård och prästgårdsliv i Lunds stift 1850–2011

Sven-Åke Selander, Gunilla Selander & Stig Alenäs

2012, isbn 978-91-88552-98-3, ARCUS. Pris 175 kr

Under senare delen av 1900-talet och början av 2000-talet har flertalet prästgårdar inom Svenska kyrkan avvecklats eller fått nya funktioner. Dessa prästgårdar har spelat en viktig roll som pastorala centra i församlingarna, som kulturbärare och som samlingslokaler för församlingsborna. Hur gestaltade sig livet i dessa prästgårdar? Hur såg folk i bygden på prästgårdsfolket? Vilka faktorer ledde till prästgårdslivets upplösning? Hur används prästgårdarna idag?

I denna bok presenteras prästgårdarna i Lunds stift ur såväl ett historiskt som ett aktuellt perspektiv.

Sockenbeskrivningar

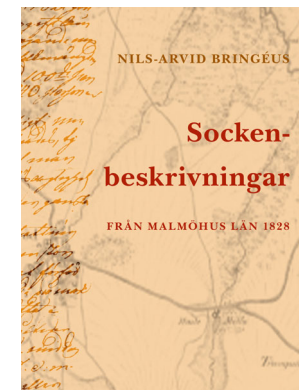
från Malmöhus län 1828

Nils-Arvid Bringéus

2013, isbn 978-88553-21-8, ARCUS, Pris 175 kr

Den 29 januari 1828 utfärdade landshövdingeämbetet i Malmöhus län en skrivelse till biskopsämbetet i Lund med en anmodan om hjälp för att ta fram och samla in beskrivningar över länets socknar.

I denna bok återges trettiofem av dessa sockenbeskrivningar som tillsammans tecknar en fyllig bild av livet i Malmöhus län vid 1800-talets början.

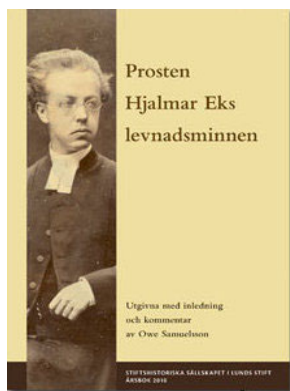
Prosten Hjalmar Eks levnadsminnen

Utgivna med inledning och kommentar av

Owe Samuelsson

2010, isbn 978-91-88552-92-1, ARCUS. Rea-pris 35 kr

Hjalmar Ek (1853–1941) verkade under ett drygt halvsekel som församlingspräst i Lunds stift. Han var född i Lund dit han också återvände som emeritus. Efter sin prästvigning 1879 innehade han relativt långa missiv i Reslöv, Osby och Västra Vram innan han 1894 blev kyrkoherde i Asarum. Där utnämndes han 1908 också till kontraktsprost i Listers och Bräkne kontrakt. Från 1910 och till sin avgång vid 78 års ålder 1931 verkade han i Strövelstorp.

De ändrade relationernas århundrade

Lunds stift under 1900-talet

Hans Wahlbom, Lennart Jonson (red)

2011, isbn 978-91-633-9927-5,
Lunds stiftshistoriska sällskap. Rea-pris 35 kr

Den 1 januari 2000 ändrades relationerna mellan kyrkan och staten vilket gör att kyrkan inte längre kallas för statskyrka. Även om inte förändringarna vid millenieskiftet varit omstörtande har Stiftshistoriska sällskapet ändå velat dokumentera utvecklingen inom Svenska kyrkan/ Lunds stift under sista århundradet som statskyrka.

Tio författare har inbjudits till att beskriva händelser och skeende under Lunds stifts historia under 1900-talet. Oloph Bexell: Kyrkan i sin samtid vid förra sekelskiftet, Ingmar Brohed: Frivilliga verksamhetsformer, Anders Jarlert: Biskopsskiftet Billing – Rodhe, Martin Lind: Ett decenium i oro, Karl-Johan Tyrberg: Lundastiftet, Håkan E Wilhelmsson: Lundadomen förnyas, Sven Hernqvist: Lunds stiftsgård i Båstad, KG Hammar: Lunds stift på 70-talet, Göran Gustafsson: Nya kyrkliga böcker, Lars-Olle Armgard: Åkersbergs stiftsgård.

sig till sammanläggningarna samt redovisa hur de nybildade församlingarna ser på sina framtida möjligheter i den nya organisationen. Församlingarnas problem och förutsättningar står i centrum. Nyckelord är argument – ansvar – vision. Argument anknyter till de diskussioner som fördes i församlingarna före sammanläggningarna och ansvar syftar på hur församlingsansvariga ser på sina uppdrag som förtroendevalda, som kyrkomusiker, kyrkoherdar, vigningsbärare och kyrkotillhöriga utan särskilt uppdrag och vision står för hur församlingarna ser på sina uppgifter i framtiden.

Lund - medeltida kyrkometropol

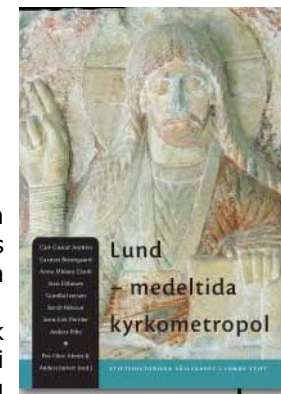
Per-Olof Ahrén & Anders Jarlert (red.)

2004, isbn 91-88552-47-0, ARCUS. Rea-pris 35 kr

Medeltidens ärkebiskopar i Lund – vilka var de? Vad kan korstolarna i Lunds domkyrka berätta om medeltidens Lund? Hur såg det dagliga livet ut i domkyrkan, vilka regler gällde och vad sjöng man?

År 1103 eller 1104 lyckades den danske kungen Erik Ejegod förmå påven i Rom att upphöja biskopsstolen i Lund till Nordens första ärkebiskopssäte. Lund blev nu på ett helt nytt sätt knutet till Europa samtidigt som det blev centrum för en väldig kyrkoprovins.

För att markera denna milstolpe i den nordiska historien anordnades ett symposium i Lund våren 2003. 2004 års årsbok från Stiftshistoriska sällskapet i Lunds stift innehåller åtta av bidragen. Utifrån olika perspektiv tecknas här bilden av Lund – medeltida kyrkometropol.

Kyrkomusik i Lunds stift under 1900-talet

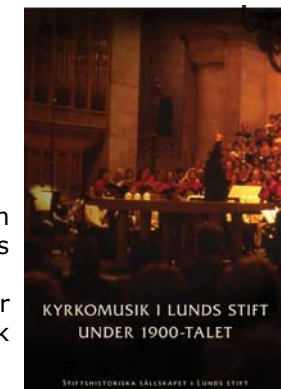
Erkki Mörck (red.)

2005, isbn 91-88552-52-7, ARCUS. Rea-pris 35 kr

Syftet med boken är att i ord och bild spegla mångfalden inom 1900-talets kyrkomusikaliska verksamhet i Lunds stift.

Musiken har genom tiderna haft och har alltjämt stor betydelse för kyrkan. Varje sekel har skapat sin musik och lämnar efter sig ett kyrkomusikaliskt arv.

I Lunds stiftshistoriska sällsapps årsbok 2005 presenteras några perspektiv på 1900-talets kyrkomusik i stiftet. Vi möter

de gestalter som varit verksamma i stiftet under seklet. Kyrkosångsrörelsen och dess stora betydelse ges en utförlig presentation. Vidare berättas om den musikaliska verksamheten i Domkyrkan och om byggandet av nya orglar i stiftet. Intresset för förnyelse av kyrkomusiken, främst i fråga om psalmer och koraler, belyses.

Lundabiskopar och deras omvärld

Studier av 1100-talet och 1900-talet

Jan-Olof Aggedal & Bertil Nilsson

2006, isbn 91-88552-62-4, ARCUS. Rea-pris 35 kr

Biskopar har sedan kyrkans äldsta tid varit de andliga ledarna i de olika stiftet. Deras relation till det omgivande samhället har emellertid varierat kraftigt under olika perioder. Genom skildringar av ett antal biskopar i Lunds stift, dels från 1100-talet dels från 1900-talet, visar författarna till denna bok hur stiftsledarens roll har förändrats. Författarna anlägger inte i första hand ett personhistoriskt perspektiv utan fokuserar på samspelet mellan kyrka och samhälle; med andra ord på Lundabiskopar och deras omvärld.

Jan-Olof Aggedal är teol. dr. i kyrkovetenskap vid Lunds universitet, och Bertil Nilsson är professor i kristendomens historia vid Göteborgs universitet.

»På en gång så djupt och så vitt som möjligt»

Om kyrkligt ungdomsarbete i Lunds stift 1900-1975

Anders Ranger, Gunilla Selander och Sven-Åke Selander (red.)

2007, isbn 978-91-88552-69-3, ARCUS. Rea-pris 35 kr

KSF, KGF och LKU, senare KUL, är förkortningar som kommit att betyda mycket för många unga människor under förra delen av 1900-talet. Kanske kommer du ihåg Kristliga Studentförbundet i Lund, Kristliga Gymnasistförbundet på din skola eller

ungdomskretsen i din församling.

Dessa tre rörelser – KSF, KGF och LKU/KUL – och deras verksamhet under perioden 1900–1975 beskrivs i denna bok. Många som kom i beröring med dem kan känna igen sig och med hjälp av boken minnas och återuppleva. Yngre kan få en uppfattning om sin egen rörelses historia och om hur unga människor engagerat sig för frågor om kristen tro och allmän livsåskådning hundra år tillbaka i tiden.

Roskildefreden 350 år

Från danskt till svenskt kyrkoliv

Stig Alenäs (red)

2008, isbn 978-91-88552-75-4, ARCUS. Rea-pris 35 kr

Efter freden i Roskilde den 26 februari 1658 skulle Skånelandskapen i alla offentliga angelägenheter anpassas till Sverige. I denna process spelade kyrkan och prästerna en viktig roll.

Själva fredsslutet innebar inte något mer drastisk förändring. Övergången från en stat till en annan skedde på villkor som förhandlades fram med den nya övermakten, och förhållandena skilde sig åt mellan olika delar av det territorium som kontrollerades av den svenska kronan. Efter det skånska kriget 1675–1679, då Danmark försökte återta de förlorade områdena, blev försvenskningspolitiken dock mer offensiv och kraven på nationell konformitet skärptes. Lunds stift fick i Canutus Hahn år 1680 sin förste svenskfödde biskop.

»Psalm 1, ett vers»

Kyrkomusik i Lunds stift under 1900-talet, del II

Erkki Mörck

2009, isbn 978-91-88552-82-2, ARCUS □

Boken är slutsåld

Boken vill ge en bred bild av vad som sjöngs och spelades i Lunds stifts kyrkor under 1900-talet. Psalmerna och psalmsången har getts störst utrymme. Författaren menar att psalmerna är de viktigaste momenten i gudstjänsten för församlingens aktiva deltagande. De olika psalm- och korallböckerna och deras tillkomsthistoria belyses ganska noggrant liksom en mängd hymnarier, sångböcker och andra notutgåvor.

